

Vypňujte jen bílé kolonky!

Formulář vyplňujte na počítači; kolonky se zvětší automaticky podle množství textu.

NETECHNICKÉ SHRNUTÍ PROJEKTU POKUSŮ

Název projektu pokusů

Stanovení akutní letální toxicity látek pro sladkovodní ryby druhu danio pruhované (*Brachydanio rerio*)

Doba trvání projektu pokusů Pokusy (v rámci tohoto PP) budou prováděny nejdéle do 23. 8. 2023.

Klíčová slova - maximálně 5 *Brachydanio rerio*, ekotoxicita, odpady

Účel projektu pokusů - označte jej křížkem (x) do prázdného polička

základní výzkum

translační nebo aplikovaný výzkum

vývoj, výroba nebo zkoušení kvality, účinnosti a nezávadnosti léčiv, potravin, krmiv a jiných látek nebo výrobků

ochrana přírodního prostředí v zájmu zdraví a dobrých životních podmínek lidí nebo zvířat

zachování druhů

vyšší vzdělávání nebo odborná příprava

trestní řízení a jiné soudní řízení

Cíle projektu pokusů (např. řešené vědecké neznámé nebo vědecké či klinické potřeby)

Cílem je stanovení akutní letální toxicity pro sladkovodní ryby danio pruhované (*Brachydanio rerio*) podle ČSN EN ISO 7346-2 na vzorcích odpadů a vod. Pokusy jsou nezbytné pro získání výsledků zkoušek ekotoxicity, které jsou požadovány legislativou (dle vyhlášky č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady a vyhlášky č. 94/2016 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů). Stanovení je nutné pro správné posouzení nebezpečnosti materiálů pro životní prostředí, tedy i volbu následného nakládání s testovanými materiály a volbu vhodné metody pro jejich využití, nebo odstranění.

Pravděpodobné potenciální přínosy projektu pokusů (jak by mohlo být dosaženo pokroku ve vašem vědním oboru nebo jaký přínos by z něj člověk či zvířata mohli mít)

Přínosem je správné posouzení nebezpečnosti materiálů pro životní prostředí.

Druhy a přibližné počty zvířat, jejichž použití se předpokládá

K pokusům bude použita sladkovodní ryba danio pruhované, která je stanovena normou ČSN EN ISO 7346-2. Použití zmíněné normy a tím i druhu ryb je požadováno platnými legislativními předpisy upravujícími hodnocení odpadů (viz výše). Předpokládané množství použitých pokusních zvířat je 5 000 ryb za každý rok (tj. 365 po sobě jdoucích dnů) trvání navrhovaného projektu pokusů. Maximální spotřeba pokusních zvířat za dobu trvání navrhovaného projektu pokusů je tedy 25 000 ryb/5 let.

Jaké jsou očekávané nežádoucí účinky u zvířat? Jaká je navrhovaná míra závažnosti? Jak bude se zvířaty naloženo po skončení pokusu?

Vzhledem k využití pokusních zvířat pro akutní testy toxicity se u části ryb předpokládá úhyn nebo vážné poškození zdraví. Navrhovaná míra závažnosti je tudíž klasifikována jako závažná. Ryby s poškozením zdraví budou bezprostředně po skončení pokusu usmrcteny odborně způsobilou osobou. Ostatní ryby budou vyčleněny z evidence laboratorních zvířat a následně umístěny do zájmových chovů. Mrtvé ryby budou uloženy v kafilerním boxu, v souladu se zákonem 166/1999Sb., o veterinární péči a uchovávány v mrazícím zařízení. Následně budou odstraněny ve spalovně.

Upлатňování 3R (replacement, reduction, refinement)

Nahrazení používání zvířat: Uveděte, proč je nutné použít zvířata a proč nemohou být využity alternativy bez použití zvířat.

Vzhledem k dodržení požadavků platné legislativy (viz výše) nelze nahradit pokusy na zvířatech žádnou alternativní metodou.

Omezení používání zvířat: Vysvětlete, jak lze zajistit použití co nejmenšího počtu zvířat.

Počet testovaných ryb vystavených vodnému výluhu vzorku při provádění pokusu je dán normou ČSN EN ISO 7346-2 a zmíněnými vyhláškami (viz výše) a nelze ho tedy snížit. Existuje pouze jedna možnost snížení celkového počtu ryb použitých v pokusech. A to je **seskupení testů** s více vzorky do shodného času, čímž minimalizujeme počet kontrolních skupin ryb. Tato možnost bude v rámci dodacích lhůt a kapacity laboratoře využívána.

Šetrné zacházení se zvířaty: Vysvětlete volbu druhu zvířat a proč se v případě tohoto zvířecího modelu jedná o nejšetrnejší použití z hlediska vědeckých cílů.

Vysvětlete obecná opatření, která budou přijata za účelem snížení újmy způsobené zvířatům na minimum.

K pokusům bude použita sladkovodní ryba danio pruhované, která je stanovena normou ČSN EN ISO 7346-2. Vzhledem k nutnosti dodržení požadavků platné legislativy (viz výše) nelze nahradit plánované pokusy na zvířatech žádnou alternativní metodou ani nelze snížit počet ryb použitých na pokus. Se zvířaty bude zacházeno maximálně šetrně pouze odborně proškoleným pracovníkem.